

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Der findes i dag en lang række mellemuddannelser, der står uden en egentlig styrelseslov. Det drejer sig for eksempel om teknika, lærer- og pædagogseminarier, sociale højskoler samt de fleste sundhedsuddannelser, der er af kortere varighed end lægeuddannelsen.

Der har nu i ni år været en styrelseslov gældende for de højere uddannelsesinstitutioner (1). Denne styrelseslov uddelegerer beslutningskompetencen i forbindelse med indholdsmæssige, pædagogiske og administrative forhold til den enkelte uddannelsesinstitution – inden for nærmere beskrevne rammer og inden for det vedtagne budget. Og foruden dette fordeler samme lov beslutningskompetencen mellem institutionens lærere, studerende og teknisk-administrative personale (TAPerne).

Selv om denne løv ikke er fuldkommen, har den ved at give yngre lærere og studerende indflydelse på de respektive uddannelsers udvikling alene gjort gavn ved at være med til at forhindre stagnation, der altid truer et område, der udelukkende er styret af sine gamle og magtfulde (sammenlign med professorvældet). Men derudover har den givet mulighed for, at alle de grupper, der arbejder på de højere uddannelsesinstitutioner, lærere, TAPer og ikke mindst studerende, kan komme til at arbejde seriøst med demokrati på arbejdspladsen.

Men hvordan er forholdene så for de omkring 50.000 studerende og måske 3.000 lærere på de kortere videregående uddannelser, der i dag står uden en styrelseslov?

Ud af de spartanske regler, der regulerer styringen af de enkelte uddannelser vælger vi et eksempel fra *teknikumingeniørstudiets* bekendtgørelse om teknikas organisation (2), der kan illustrere, hvor middelalderlige forholdene er:

»De studerendes råd forhandler med rektor om sager, der vedrører de studerendes interesser og repræsenterer disse udadtil. Valg til rådet finder sted én gang om året. De nærmere regler for valg og for rådets indre forhold fastsættes af rådet og godken-

des af rektor«. Punktum! Mere står der ikke om de studerendes medindflydelse. De studerendes råd har ingen beslutningskompetence, intet ansvar. De har en vagt formuleret ret til at udtale sig og forhandle om egne forhold med den eneansvarlige, rektor, men der er intet, der garanterer dem indflydelse på noget som helst. Ikke engang deres egne valgregler og deres forretningsorden må de selv klare – det kan rektor jo blande sig i – intet er overladt til de studerendes eget ansvar.

Ja men lærerne da – har de større indflydelse? Nej. Bestyrelsen udpeger rektor for en periode på tre år ad gangen. Her kan lærerforsamlingen »gøre indstilling til bestyrelsen om udpegelse af rektor«, siger ovennævnte bekendtgørelse. Det er da muligt, at en indstilling fra lærerforsamlingen kan gøre indtryk på bestyrelsen, men retten til kun at måtte indstille står i stærk modsætning til forholdene på en anden uddannelsesinstitution, der også uddanner ingeniører, nemlig Danmarks tekniske højskole. Her er det lærernes, TAPernes og de studerendes repræsentanter i en række styrende organer, der foruden en række andre beføjelser også har ret til at vælge deres rektor. For alligevel at give det hele et demokratisk skær gør man sig såmænd den ulejlighed i teknikumbekendtgørelsen at tilskrive lærerne deres i forvejen grundlovssikrede ret til ytringsfrihed: »Lærerforsamlingen er berettiget til at udtale sig i principielle sager af almindelig interesse for teknikum«.

TAPerne omtales slet ikke i bekendtgørelsen, skønt deres indsats selvfølgelig udgør en væsentlig del af uddannelsesstedernes mangeartede funktioner.

Bestyrelsen, som har den overordnede ledelse af teknikum og forvaltning af økonomien, er skudt ind som et led mellem undervisningsministeriet og rektor. Den består af erhvervsrepræsentanter, medlemmer valgt af de kommunale myndigheder, et medlem valgt af de lokale arbejdsorganisationer og medlemmer valgt af undervisningsministeren samt rektor. Der står udtrykkeligt i bekendtgørelsen: »Bortset fra rektor må ingen ved teknikum ansat være medlem af bestyrelsen, medmindre undervis-